

1. De afgelopen jaren heeft Waterschap Rivierenland op diverse plaatsen in het rivierengebied PFAS aangetroffen in water. PFAS is een verzamelnaam voor duizenden verschillende stoffen. Van veel van deze stoffen is bekend dat deze een risico vormen voor mens en milieu.
2. We voeren metingen uit in oppervlaktewater en waterbodern, zodat we een beeld krijgen van de verspreiding van PFAS in het rivierengebied. Sinds dit jaar, 2024, meten we ook het afvalwater dat bij de zuiveringen aankomt (influent) en het water dat de zuiveringen verlaat (effluent).
3. Sinds 2017 is er regelmatig veel schuimvorming op de zuivering in Weurt geweest. We zijn op zoek gegaan naar mogelijke bronnen. Er is toen geen sluitende verklaring gevonden. De focus lag aanvankelijk niet op PFAS. We zochten vooral naar zepen.
4. Op 31 januari 2024 was er enorm veel schuim op de zuivering in Weurt. Het waterschap heeft monsters genomen van influent en effluent van de zuivering, bij rioolgemaal Wijchen en bij een specifiek bedrijf dat mogelijk met lozing van PFAS-houdend afvalwater de schuimvorming zou kunnen veroorzaken. Ook namen we monsters bij andere bedrijven die lozen op de zuivering in Weurt.
5. In maart/april 2024 bleek dat het afvalwater van een van de bedrijven die lozen op de zuivering in Weurt, extreem hoge PFAS-waarden bevatte. We hadden daarmee een duidelijke bron in beeld. Meer onderzoek was nodig naar de relatie tussen deze bron en de schuimvorming op de zuivering.
6. Het betrof een indirecte lozing, dat wil zeggen een lozing via het riool. De Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) is het bevoegd gezag voor indirecte lozingen in deze regio. Overleg tussen waterschap en ODRN volgde.
7. De ODRN heeft op 6 juni de resultaten met het bedrijf gedeeld. Het bedrijf is gewezen op het feit dat het geen PFAS-houdend afvalwater mag lozen. Het bedrijf heeft direct een deel van de bedrijfsvoering (verwerking van ████████ I stilgelegd.
8. In juni 2024 bleek uit metingen dat de zuivering in Weurt hogere concentraties PFAS in het influent en effluent had dan andere zuiveringen van Waterschap Rivierenland. Maar dit verschil kan niet alleen verklaard worden door het aandeel van het betrokken bedrijf.
9. Het waterschap blijft bemonsteren, inmiddels bij alle bedrijven die op de zuivering in Weurt lozen. Ook blijven we het influent en effluent van de zuivering monitoren.
10. Nadat het bedrijf een deel van de bedrijfsvoering had stilgelegd, nam de schuimvorming op de zuivering af. En verdween daarna helemaal.
11. Eind augustus heeft het waterschap het eindrapport ontvangen over de PFAS-metingen die naar aanleiding van de schuimproblematiek in Weurt zijn gedaan. Uit het onderzoek blijkt dat een verband tussen de lozing van het bedrijf en de PFAS-concentraties in het schuim op de zuivering in Weurt aannemelijk is. Het is niet uitgesloten dat ook andere bedrijven PFAS-houdend water lozen.
12. Het waterschap werkt samen met de ODRN en andere omgevingsdiensten om samen de PFAS-problematiek op te pakken. In 2025 gaan we door met meten.
13. Voor de directe omgeving van het bedrijf heeft de PFAS problematiek niet meer impact dan elders. De PFAS-stoffen zitten in het afvalwater dat door het riool rechtstreeks naar de zuivering gaat. Het gaat hier dus niet om lokale uitstoot in oppervlaktewater of via de lucht. Omdat de zuivering de PFAS-stoffen niet uit het water kan halen, komen ze uiteindelijk wel in de rivier en dus in het milieu terecht.
14. Het allerbelangrijkste is om ervoor te zorgen dat PFAS-stoffen niet in het milieu terechtkomen. Daarom pleiten de waterschappen voor een totaalverbod op PFAS.

Aanvullende informatie

De zuivering ligt in de kern Weurt in de gemeente Beuningen.

De naam van het bedrijf wordt door het waterschap niet genoemd. Ook niet als er actief naar gevraagd wordt.

1. PFAS staat voor poly- en perfluoralkylstoffen.
Veel stoffen uit de PFAS-groep hebben een olie- en waterafstotende eigenschap. Daarom worden/werden ze toegevoegd aan [REDACTED] Ze versterken door die eigenschap het afdekken van het te [REDACTED] object (inclusief brandbare vloeistoffen).
2. In grote lijnen kun je zeggen dat PFAS op een afvalwaterzuivering niet uit het water gehaald kan worden. Maar de deskundigen zijn het niet helemaal eens over de mogelijkheden om PFAS te verwijderen uit afvalwater. Technieken om PFAS te verwijderen uit afvalwater zijn experimenteel. Als het al lukt om PFAS te verwijderen uit het water te verwijderen, blijft er een restproduct over waar de PFAS in zit.
3. Vanaf 2017 was er ook al schuimvorming. We hebben toen gecontroleerd op zepen/detergenten/wasmiddelen. Er is toen geen verklaring gevonden. In 2021 was er forse toename van schuim op de zuivering. De laatste jaren is het in meer of mindere mate onderwerp van gesprek geweest met de gemeente en de ODRN. Het schuim kwam en ging . Was een 'lopend incident'.
4. Sinds voorjaar 2024 weten we dat het schuim veel PFAS bevat.
- 5.
- 6.
7. Bedrijven mogen geen PFAS-houdend water lozen boven de norm. Bedrijven krijgen er dus geen vergunning voor. De norm is vastgelegd door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, voor drie specifieke PFAS-soorten. Het RIVM heeft nieuwe risicogrenswaarden vastgesteld, maar dat zijn nog geen normen. Het bedrijf neemt nog wel [REDACTED] in, maar voert dit af naar een eindverwerker. De ODRN controleert of dit ook gebeurt, zodat er geen oncontroleerbare voorraden komen te staan.
8. Een deel van de PFAS moet ergens anders vandaan komen.
9. We onderzoeken in- en effluent op alle zuiveringen, in oktober volgt de tweede ronde van dit jaar. Daarnaast voeren we ook controles uit bij bedrijven die direct lozen.
- 10.
11. Het is niet duidelijk of PFAS het schuim veroorzaakt. Het hecht zich aan het schuim.
- 12.
13. De impact op de omgeving is dus anders dan bij Chemours.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

I Art. 5.1 lid 2 sub d

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen